

دانشگاه فردوسی مشهد

دانشکده علوم اداری و اقتصاد

گروه حسابداری

عنوان پایان نامه :

بررسی برخی از عوامل موثر بر قضاوت‌های اخلاقی از مدیریت سود

مؤلف :

صالح عنبرانی

ارائه شده جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد در رشته حسابداری

استاد راهنما :

جناب آقای دکتر محمد حسین ودیعی

استادان مشاور :

جناب آقای دکتر محمد رضا عباس زاده

جناب آقای دکتر احمد زنده دل

تیر ماه ۱۳۹۱

تعهد نامه

اینجانب **صالح عنبرانی** دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته **حسابداری** دانشکده **علوم اداری و اقتصادی** دانشگاه فردوسی مشهد نویسنده پایان نامه **بررسی برخی از عوامل موثر بر قضاوت های اخلاقی از مدیریت سود** تحت راهنمایی **جناب آقای دکتر محمد حسین ودیعی** متعهد می شوم:

- تحقیقات در این پایان نامه توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است.
- در استفاده از نتایج پژوهشهای محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد شده است.
- مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نشده است.
- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد می باشد و مقالات مستخرج با نام « دانشگاه فردوسی مشهد » و یا « Ferdowsi University of Mashhad » به چاپ خواهد رسید.
- حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی پایان نامه تاثیر گذار بوده اند در مقالات مستخرج از رساله رعایت شده است.
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که از موجود زنده (یا بافتهای آنها) استفاده شده است ضوابط و اصول اخلاقی رعایت شده است.
- در کلیه مراحل انجام این پایان نامه، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی یافته یا استفاده شده است، اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاق انسانی رعایت شده است.

امضای دانشجو

مالکیت نتایج و حق نشر

- کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب، برنامه های رایانه ای، نرم افزارها و تجهیزات ساخته شده) متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد می باشد. این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوطه ذکر شود.

- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان نامه بدون ذکر مرجع مجاز نمی باشد.
- متن این صفحه نیز باید در ابتدای نسخه های تکثیر شده وجود داشته باشد.

چکیده.

اخلاق در حسابداری اهمیت قابل توجهی دارد زیرا، این رشته همانند سایر رشته ها دارای الزامات اخلاقی خاصی تحت عنوان "آیین رفتار حرفه‌ای" است. از طرفی با توجه به اینکه بسیاری از حوزه های حسابداری از جمله بحث مدیریت سود، نیازمند انجام قضاوت اخلاقی است. لذا، هدف این تحقیق بررسی نقش قضاوت های اخلاقی در مدیریت سود است.

به منظور بررسی این هدف تعداد ۲۵۰ پرسشنامه بین دانشجویان کارشناسی ارشد رشته های حسابداری، مدیریت و اقتصاد دانشگاه های دولتی سراسر کشور بر اساس قطب بندی اعلامی از سوی سازمان سنجش توزیع شده است. همچنین از روش های آمار توصیفی در تنظیم داده ها در جداول توزیع فراوانی، رسم نمودار و محاسبه شاخص های مرکزی و پراکندگی استفاده می شود. از طرفی از آزمون نیکویی برازش کولموگروف در تعیین فرض نرمال بودن توزیع متغیرها استفاده شده است و با توجه به پذیرفته شدن این فرض، از آزمون های پارامتری t دو نمونه ای مستقل و t دو نمونه ای وابسته و تحلیل واریانس یک طرفه استفاده می شده است.

نتایج نشان می دهند که در سطح اطمینان ۹۵٪ تفاوت قابل ملاحظه ای بین اهداف، نوع، زمانبندی، جهت تاثیر و اهمیت مدیریت سود وجود دارد. همچنین تفاوتی بین رشته و جنسیت دانشجویان از لحاظ تاثیر بر قضاوت های اخلاقی مشاهده نشده است.

واژه های کلیدی: مدیریت سود، قضاوت های اخلاقی، ادراک اخلاقی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول : کلیات تحقیق

۱ (۱-۱) مقدمه
۳ (۲-۱) مساله اصلی تحقیق
۳ (۳-۱) تشریح و بیان موضوع
4 (۴-۱) ضرورت انجام تحقیق
۵ (۵-۱) بسط و ارائه فرضیه‌های تحقیق
۸ (۶-۱) اهداف اساسی از انجام تحقیق
۹ (۷-۱) نتایج مورد انتظار پس از انجام تحقیق
۹ (۸-۱) روش انجام پژوهش
۹ (۱-۸-۱) روش تحقیق
۹ (۲-۸-۱) روش گردآوری اطلاعات

- ۳-۸-۱) قلمرو تحقیق..... ۹
- ۱-۳-۸-۱) دوره زمانی انجام تحقیق..... ۹
- ۲-۳-۸-۱) مکان تحقیق..... ۱۰
- ۴-۸-۱) جامعه آماری..... ۱۰
- ۵-۸-۱) روش نمونه گیری و حجم نمونه..... ۱۰
- ۷-۸-۱) روشهای مورد نظر برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیات..... ۱۰
- ۹-۱) حداکثر زمان مورد نیاز برای انجام تحقیق..... ۱۰
- ۱۰-۱) تعریف واژه‌ها و اصطلاحات تخصصی طرح..... ۱۰

فصل دوم : ادبیات تحقیق

- ۱-۲) مقدمه..... ۱۲
- ۲-۲) مفهوم لغوی اخلاق..... ۱۲
- ۳-۲) اخلاق در سازمان..... ۱۴
- ۴-۲) اخلاق اسلامی..... ۱۶
- ۵-۲) قضاوت حرفه‌ای..... ۱۸
- ۶-۲) قضاوت شخصی..... ۱۸
- ۷-۲) اعتبار قضاوت شخصی..... ۱۹

۱۹	۸-۲) مدیریت سود
۲۳	۹-۲) مدیریت سود و اهداف مدیریت
۲۶	۱۰-۲) مدیریت سود و دیدگاه‌ها و ارزش‌های اخلاقی دانشجویان
۲۹	۱۱-۲) مدیریت سود و جنسیت
۳۲	۱۲-۲) مدیریت سود حسابداری و مدیریت عملیاتی درآمدها و هزینه‌ها
۳۵	۱۳-۲) مدیریت سود کاهنده و مدیریت سود افزاینده
۳۸	۱۴-۲) مدیریت سود با اهمیت و مدیریت سود کم اهمیت
۴۰	۱۵-۲) مدیریت سود فصلی و مدیریت سود سالانه

فصل سوم : روش تحقیق

۴۴	۱-۳) مقدمه
۴۴	۲-۳) مدل و چارچوب پژوهش
۴۵	۳-۳) روش تحقیق
۴۵	۴-۳) جامعه آماری
۴۶	۵-۳) روش نمونه گیری

- ۴۶ ۶-۳) نمونه آماری
- ۴۷ ۷-۳) منابع و نحوه جمع آوری داده ها
- ۴۷ ۸-۳) قلمرو پژوهش
- ۴۷ ۹-۳) متغیرهای مورد مطالعه
- ۴۷ ۱۰-۳) ابزارهای پژوهش
- ۵۲ ۱۱-۳) روش های تجزیه و تحلیل
- ۵۲ ۱-۱۱-۳) تحلیلی روایی
- ۵۳ ۲-۱۱-۳) تحلیل پایانی
- ۵۶ ۳-۱۱-۳) آزمون کولموگروف - اسمیرنوف
- ۵۶ ۴-۱۱-۳) آزمون تصادفی بودن Runs
- ۵۷ ۱۲-۳) تعریف عملیاتی متغیرها
- 57 1-۱۲-۳) هدف از مدیریت سود
- ۵۸ 2-۱۲-۳) رشته تحصیلی و دیدگاه دانشجویان
- ۵۹ ۳-۱۲-۳) جنسیت

- ۵۹..... (۳-۱۲-۴) نوع مدیریت سود
- ۶۰..... (۳-۱۲-۵) جهت تاثیر بر سود
- ۶۰..... (۳-۱۲-۶) اهمیت مدیریت سود
- ۶۰..... (۳-۱۲-۷) زمانبندی تاثیر بر سودها
- ۶۱..... (۳-۱۲-۸) قضاوت‌های اخلاقی

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات

- ۶۲..... (۴-۱) مقدمه
- ۶۲..... (۴-۲) اطلاعات توصیفی پاسخ دهندگان
- ۶۲..... (۴-۲-۱) ترکیب اعضای نمونه به تفکیک جنسیت
- ۶۴..... (۴-۲-۲) ترکیب اعضای نمونه به تفکیک دانشگاه
- ۶۵..... (۴-۲-۲) ترکیب اعضای نمونه به تفکیک رشته
- ۶۵..... (۴-۳) پایایی پرسشنامه
- ۶۷..... (۴-۴) آزمون آماری نرمال بودن و تصادفی بودن داده ها
- ۶۷..... (۴-۴-۱) آزمون تصادفی بودن داده‌ها

- ۶۸..... (۲-۴-۴) آزمون کلموگروف اسمیرنوف
- ۷۰..... (۳-۴-۴) فرضیه اخلاقیات مدیریت سود
- ۷۱..... (۴-۴-۴) آزمون فرضیات
- ۷۱..... (۱-۴-۴-۴) آزمون فرضیه اول
- ۷۴..... (۲-۴-۴-۴) آزمون فرضیه دوم
- ۷۶..... (۳-۴-۴-۴) آزمون فرضیه سوم
- ۷۸..... (۴-۴-۴-۴) آزمون فرضیه چهارم
- ۸۰..... (۵-۴-۴-۴) آزمون فرضیه پنجم
- ۸۲..... (۶-۴-۴-۴) آزمون فرضیه ششم
- ۸۴..... (۶-۴-۴-۴) آزمون فرضیه هفتم
- ۸۷..... (۵-۴) خلاصه نتایج آزمون فرضیات

فصل پنجم : نتایج تحقیق

- ۸۸..... (۱-۵) مقدمه
- ۸۸..... (۲-۵) یافته‌های پژوهش

۹۳محدودیت‌های تحقیق..... (۳-۵)
۹۳پیشنهاد‌های حاصل از پژوهش..... (۴-۵)
۹۴پیشنهادهایی برای تحقیقات آتی..... (۵-۵)
۹۵مقایسه نتایج این تحقیق با تحقیقات گذشته..... (۵-۶)

کتاب نامه

98منابع فارسی.....
99منابع انگلیسی.....

پیوست ها

104پیوست الف - پرسشنامه.....
108چکیده انگلیسی.....
109عنوان انگلیسی.....

فصل اول :

کلیات تحقیق

۱-۱) مقدمه

رشد روزافزون جوامع بشری و پیچیده تر شدن روابط و مناسبات اجتماعی، نیازهای نوینی را می‌آفریند. پیدایش حرفه های گوناگون، برای رفع این نیازهاست که با گذشت زمان و تغییر شرایط شکل می‌گیرند و به تدریج سیر تحول و تکامل را می‌پیمایند. این حرفه‌ها به دلیل ضرورت تقسیم کار و تخصصی شدن امور، روز به روز منسجم‌تر می‌شوند و نقش خود را در بهبود رفاه عمومی جوامع ایفا می‌کنند. تداوم حیات هر حرفه و اشتغال اعضای آن منوط به نوع و کیفیت خدماتی است که ارائه می‌کند و اعتبار و اعتمادی است که در نتیجه ارائه این خدمات به دست می‌آورد. اخذ تصمیمات اقتصادی نیاز به اطلاعات مالی داشته و فراهم سازی این اطلاعات نیاز به استفاده از خدمات حسابداران حرفه ای در امر تهیه و بررسی اطلاعات دارد. این گونه است که حرفه حسابداری و حسابرسی منزلت و جایگاه خاصی می‌یابد. ولی دانش و تجربه حسابداران به تنهایی نمی‌تواند ضامن حفظ و پایداری این نقش و جایگاه باشد. اگر صاحبان دانش و تجربه حسابداری موازین اخلاقی و پاسداری از اعتماد وسیع جامعه را نادیده انگارند، حکایت آنانی را می‌یابند که با چراغ گزیده تر به طراران می‌پیوندند و آن چنان که در تجربه تلخ انرون و ورلدکام در سال ۲۰۰۱ رخ نمود، اعتماد و اطمینان به حرفه حسابداری و حسابرسی را می‌فرسایند.

متأسفانه در سال‌های اخیر رسوایی‌های شرکتی و تقلب‌های حسابداری اعتماد جامعه و اعتبار حرفه را به شدت تضعیف کرده است و حرفه را تحت آماج انتقادات و در یک موقعیت بحرانی قرار داده است (متزگر^۱، ۲۰۰۴). این رسوایی‌ها هم بر بازارهای مالی و هم بر سرمایه‌گذاران تأثیری مخرب داشت (بین و برناردی^۲، ۲۰۰۵). این رسوایی‌های اخلاقی در سال‌های اخیر پیامد مهم دیگری هم داشته است و آن تغییر دیدگاه دانشجویان و محصلین رشته‌های بازرگانی نسبت به یکدیگر بوده است. به عبارت دیگر این رسوایی‌ها باعث شده است که دیدگاه دانشجویان نسبت به حرفه و شغل آینده خویش تغییر کند و در نتیجه منجر به این شود که نسبت به قضاوت‌های اخلاقی خود دیدگاه دیگری داشته باشند. بنابراین، موضوع اخلاقیات در حسابداری و سایر رشته‌های بازرگانی مانند مدیریت و اقتصاد، بحثی درخور مطالعه است. حرفه حسابداری با بحران‌های اخلاقی بیگانه نیست. حساب‌سازی و حرص شرکت‌ها، در دهه‌های اخیر به آرامی افزایش یافته است (دوسکا^۳ و دوسکا^۴، ۲۰۰۳؛ میلز^۵، ۲۰۰۳). بهر حال سقوط ناگهانی غول‌هایی نظیر انرون و آرتور اندرسن باعث شده است که موضوع اخلاق شرکتی مورد توجه قرار بگیرد (وادوک^۶، ۲۰۰۵). استادان، محققان و دانشمندان دو علت اصلی این تقصیرات را این چنین عنوان کردند: اول: فقدان نظارت دولتی و قانون‌گذاری و دوم: کمبود محتوی اخلاقی دوره‌های آموزش حسابداری. عده‌ای از این افراد، معتقدند که کمبود نظارت دولتی و قانون‌گذاری است که امکان رخداد این چنین فسادهایی را می‌دهد. لذا به افزایش قوانین توجه نشان دادند که از مهم‌ترین آن‌ها، قانون سارینز آکسلی در سال ۲۰۰۲ است (کیتز^۱، ۲۰۰۳). درباره موفقیت این قوانین، نظرات مختلفی ارائه

¹ Metzger

² Bean & Bernardi

³ Duska & Duska

⁴ Mills

⁵ Waddock

⁶ Cates

شد. میلز (۲۰۰۳) معتقد است این قوانین بی تأثیر است. نیومن و ایوریو^۷ (۲۰۰۶) با اشاره به این موضوع که سوء ظن عمومی هنوز وجود دارد، اعتقاد دارند که قانون ساربینزاکسلی ناقص است. اسمیت^۸ (۲۰۰۳) گفته است که هرچند قانون ساربینزاکسلی، مفید است ولی نتوانسته است اعتماد به حرفه ای را بازگرداند. غیر موثر بودن و افزایش هزینه‌ها مهم‌ترین ایرادات منتقدان به این قانون است (میلتو و اسکولبرگ^۹، ۲۰۰۳). کلارک^{۱۰} (۱۹۹۷) به این نتیجه رسید که افزایش قوانین برای جلوگیری از حساب سازی و تقلب‌های حسابداری، کافی نیست.

برخی دیگر نیز آموزش عالی را مسئول فقدان اخلاقیات می‌دانند و پیشنهاد می‌کنند که در محتوای دوره های آموزش حسابداری نسبت به رشته های مدیریت و اقتصاد، بحث اخلاقیات بیشتر گنجانده شده و تحقیقات در مورد اخلاق حسابداری افزایش یابد (دلپورتاس و دیگران^{۱۱}، ۲۰۰۶). حال می‌توان با توجه به مقدمه ذکر شده بیان کرد که بحث اخلاق در قضاوت‌های اخلاقی دانشجویان از اهمیت زیادی برخوردار است. چرا که مدیریت آینده کشور با قضاوت‌های اخلاقی کنونی دانشجویان این رشته‌ها مرتبط است.

۱-۲) مسئله اصلی تحقیق :

مسئله اخلاق و قضاوت‌های اخلاقی یکی از مسائلی است که مورد توجه تحقیقات اخیر در رشته حسابداری قرار گرفته است. در این تحقیق به دنبال یافتن پاسخ علمی برای این مسئله مهم هستیم که چه عواملی بر قضاوت‌های اخلاقی جامعه مورد بررسی از مدیریت سود موثر است؟

⁷ Newman & Oiverio

⁸ Smith

⁹ Militello & Schwalberg

¹⁰ Clark

¹¹ Dellaportas et al

1-3) تشریح و بیان موضوع:

اصول اخلاقی برای حرفه حسابداری که با بخش‌های اقتصادی جوامع ارتباط دارند، از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. حرفه موجودیت خود را از جامعه می‌گیرد و بنابراین باید برای منافع جامعه احترام قائل شود و در انجام امور مرتبط با جامعه، ارزش‌های اخلاقی را رعایت کند.

همان طور که در متون علمی آمده، مدیریت سود یک موضوع اخلاقی مهم در رابطه با حرفه حسابداری امروز است. مدیران مدیریت سود را به منظور نیل به اهداف خود که در اکثر مواقع با منافع صاحبان سهام در تضاد است، انجام می‌دهند. از طرفی تصمیم‌گیرندگان نیز بر مبنای اطلاعات منتشر شده توسط شرکت‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند و لذا اگر این اطلاعات متأثر از دست‌کاری و تحریف باشد، افراد ذینفع در تصمیم‌گیری گمراه و دچار اشتباه می‌شوند. مدیریت سود تا حدی نیز از نظر GAAP مورد قبول است اما گاهی شرکت‌ها دست به مدیریت سود نادرست می‌زنند. واقعیتی که وجود دارد اینکه مدیریت سود در شرکت‌ها طبق تحقیقات انجام شده صورت گرفته (در این تحقیقات شرکت‌هایی را بررسی کرده‌اند که در آن‌ها مدیریت سود از نظر تئوری وجود دارد و مدارکی پیدا کردند که بر طبق آن‌ها وجود مدیریت سود در این شرکت‌ها بررسی می‌شود) تعدادی از این مطالعات شامل جونز و همکارانش^{۱۲} ۱۹۹۱، کروز و همکارانش^{۱۳} ۲۰۰۰ می‌باشد.، اما سؤالی که می‌توان مطرح کرد این است که آیا قضاوت‌های اخلاقی گروه‌های مختلف در ارتباط با رفتار مدیریت سود متفاوت است؟ یافته‌های این بررسی اطلاعات مفیدی از ادراک اخلاقی دانشجویان حسابداری و غیر حسابداری در ارتباط با سناریوهای مختلف مدیریت سود نشان می‌دهد.

¹² Jones et al

¹³ Cruz et al

1-4) ضرورت انجام تحقیق:

این بررسی درک ما را از مدیریت سود و تأثیری که عوامل موثر بر قضاوت‌های اخلاقی بر این اعمال را دارد افزایش می‌دهد. در واقع در این تحقیق برخی از عواملی بیان می‌شوند که بر قضاوت‌های اخلاقی دانشجویان موثر بوده و مدیریت سود را تحت تأثیر قرار می‌دهد. انتظار می‌رود تحقیق حاضر به اساتید دانشگاه‌ها و محققین در این زمینه کمک کند تا با درکی بهتر از تأثیر احتمالی قضاوت‌های اخلاقی فرد بر مدیریت سود، در جایگاه بهتری قرار بگیرند و راه‌حل‌های ممکن برای کمتر ساختن رفتار مدیریت سود را بررسی کنند و در نتیجه گزارش‌های مالی قابل اتکایی توسط مدیران در اختیار افراد ذینفع قرار بگیرد.

1-5) بسط و ارائه فرضیه‌های تحقیق:

کاپلان^{۱۴} (۲۰۰۱)، در ارتباط با هدف مدیریت سود جامعه سهامدار و غیر سهامدار را مورد مطالعه قرار داده در حالی که مرچنت و راکنس^{۱۵} (۱۹۹۴)، جامعه مورد بررسی خود را حساب‌برسان و مدیران قرار داده است. همچنین اعتمادی و رحمانی (۱۳۸۸) جامعه مورد بررسی خود را دانشجویان کارشناسی مؤسسات آموزش عالی قرار داده است. بنابراین با توجه به اهمیت هدف مدیریت سود، فرضیه زیر در بین دانشجویان کارشناسی ارشد مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهیم.

فرضیه یک: "بین اهداف شخصی برای مدیریت سود و اهداف شرکت برای مدیریت سود تفاوت معنی داری وجود دارد."

¹⁴ Kaplan

¹⁵ Merchant and Rockness

کلیکمن و هنینگ^{۱۶} (۲۰۰۰)، دانشجویان ۲ مقطع متفاوت را مورد بررسی قرار داده که می‌توان این بررسی را بین دانشجویان هم سطح و رشته‌های بازرگانی متفاوت مورد آزمایش قرار داد. همچنین استاباس^{۱۷} (۲۰۰۵)، حرفه حسابداری و حسابرسی را با سایر رشته‌های بازرگانی از نظر اخلاقیات مقایسه کرده و به نتایجی دست یافته است. با توجه به موارد ذکر شده و پیشینه تحقیق، می‌توان فرضیه زیر را مورد آزمون قرار دهیم که قضاوت‌های اخلاقی دانشجویان سایر رشته‌های بازرگانی نسبت به دانشجویان رشته حسابداری متفاوت است.

فرضیه دو: "بین دیدگاه دانشجویان حسابداری و دانشجویان غیر حسابداری نسبت به غیر اخلاقی دانستن مدیریت سود تفاوت معنی داری وجود دارد."

کرشینان و همکاران^{۱۸} (۲۰۰۸)، در بررسی خود جامعه مدیران را مورد مطالعه قرار داده است به این نتیجه رسیده است که کیفیت سودها برای گروهی که در سطوح بالای مدیریت تنوع جنسیتی بالایی دارند بالا می‌باشد. به عبارتی دیگر در این بررسی رفتارهای اخلاقی در بین زن‌ها بیشتر از مردها به چشم می‌خورد. گیگر و همکاران^{۱۹} (۲۰۰۱) و مرچنت و راکنس (۱۹۹۴)، نیز در مطالعات جداگانه خود به نتایج متفاوتی دست یافته‌اند. بنابراین می‌توان این فرضیه را در بین دانشجویان کارشناسی ارشد و در ایران مورد تحلیل قرار داد. به طوری در ایران هنوز مقاله‌ای به طور مجزا در ارتباط با بررسی تأثیر جنسیت بر قضاوت‌های اخلاقی دانشجویان از مدیریت سود ارائه نشده است.

فرضیه سه: "بین جنسیت فرد و اخلاقی دانستن مدیریت سود رابطه معنی داری وجود دارد."

¹⁶ Clikeman and Henning

¹⁷ Staubus

¹⁸ Krishnan et al

¹⁹ Geiger et al

گاسورپ^{۲۰} (۲۰۰۵)، الیاس^{۲۱} (۲۰۰۲) و مرچنت و راکنس (۱۹۹۴) در بررسی‌های خود به نتایج متفاوتی دست یافته‌اند. به طوری که گاسورپ (۲۰۰۵) نتیجه گرفته است که هر ۲ نوع مدیریت سود در جهت اهداف تهیه کنندگان مناسب بوده و از دید گروه مورد مطالعه در این بررسی اخلاقی استنباط شده است، در حالی که در مطالعات دیگر مدیریت عملیاتی درآمدها و هزینه‌ها اخلاقی‌تر از مدیریت سود قضاوت شده است. بنابراین فرضیه زیر را می‌توان در جهت بررسی قضاوت‌های اخلاقی دانشجویان کارشناسی ارشد و در ایران آزمون کرد.

فرضیه چهارم: "بین اخلاقی دانستن مدیریت سود حسابداری و مدیریت عملیاتی درآمدها و هزینه‌ها تفاوت معنی داری وجود دارد."

بلسکی و بورزسکی^{۲۲} (۲۰۰۲)، بررسی کرده‌اند که آیا جهت تأثیر بر قضاوت‌های اخلاقی جامعه مورد مطالعه تأثیر دارد و به این نتیجه رسیده‌اند که مدیریت سود افزایشده غیر اخلاقی‌تر از مدیریت سود کاهشده استنباط شده است. این در حالی است که مرچنت و راکنس (۱۹۹۴)، فیشر و روزنویگ^{۲۳} (۱۹۹۵)، در مطالعات جداگانه خود به نتایج کاملاً متفاوتی دست یافته‌اند. به طوری که جهت تأثیر را بر مدیریت سود بی اثر دانسته‌اند. بنابراین می‌توان در جهت رفع ابهام موجود در این زمینه این فرضیه را در ایران مورد آزمون قرار داد.

فرضیه پنجم: "بین اخلاقی دانستن مدیریت سود کاهشده و مدیریت سود افزایشده سود تفاوت معنی داری وجود دارد."

²⁰ Gowthorpe

²¹ Elias

²² Belski and Brozovsky

²³ Fischer and Rosenzweig

مرچنت و راکنس (۱۹۹۴)، در تحقیق خود مدیریت سود با اهمیت را غیر اخلاقی تر از مدیریت سود بی اهمیت قضاوت کرده است. حال آنکه آیا این استنباط در بین دانشجویان نیز مشابه قضاوت می شود؟ به همین منظور این فرضیه می تواند در شرایط جامعه ایران و در بین دانشجویان کارشناسی ارشد آزمون شود.

فرضیه شش: "بین مدیریت سود با اهمیت و مدیریت سود کم اهمیت از دیدگاه غیر اخلاقی دانستن آنها تفاوت معنی داری وجود دارد."

گراسو و همکاران^{۲۴} (۲۰۱۱)، در بررسی خود مدیریت سود سالانه را غیر اخلاقی تر از مدیریت سود فصلی قضاوت کرده است. فیشر و روزنویگ (۱۹۹۵)، نیز در مطالعات خود به نتایج متفاوتی دست یافته اند. پس می توان این فرضیه را در شرایط کنونی و در جامعه دانشجویان کارشناسی ارشد مورد آزمایش قرار داد. چرا که جامعه مورد بررسی در تحقیق های ذکر شده شامل مدیران و حسابداران و انجمن های علمی بوده است.

فرضیه هفت: "بین اخلاقی دانستن مدیریت سودی که به صورت فصلی بر سود تأثیر دارد نسبت به مدیریت سودی که به صورت سالانه بر سود اثر می گذارد تفاوت معنی داری وجود دارد."

6-1) اهداف اساسی از انجام تحقیق:

در این تحقیق برخی از عوامل موثر بر قضاوت های اخلاقی از مدیریت سود بررسی خواهند شد. در واقع هدف از این بررسی این است که مشاهدات اخلاقی دانشجویان را در مورد مدیریت سود مورد تجزیه و تحلیل قرار

²⁴ Grasso